

Економічні науки

УДК 330.34.011: 336.761

Дендебера Владислав Сергійович

студент кафедри підприємництва,

торгівлі та біржової діяльності

Київського кооперативного інституту бізнесу і права

Дендебера Владислав Сергеевич

студент кафедры предпринимательства,

торговли и биржевой деятельности

Киевского кооперативного института бизнеса и права

Dendebera Vladislav

Srudent of Enterprise, Trade and Exchange Activity Departament

Kyiv Cooperative Institute of Business and Law

Науковий керівник:

Сидоренко Оксана Василівна

доктор економічних наук, доцент,

завідувач кафедри підприємництва,

торгівлі та біржової діяльності

Київський кооперативний інститут бізнесу і права

РОЗВИТОК ІНТЕРНЕТ-ТРЕЙДИНГУ В УКРАЇНІ

РАЗВИТИЕ ИНТЕРНЕТ-ТРЕЙДИНГА В УКРАИНЕ

DEVELOPMENT OF INTERNET-TREYDING IN UKRAINE

Анотація: У статті розглядається стан та перспективи розвитку інтернет-трейдингу як в Україні, так і за її межами, перспективи розвитку під впливом соціально-економічних, організаційних, інноваційних і технологічних чинників, а також переваги та недоліки. Досліджено сучасні тенденції інтернет-трейдингу, оцінено готовність України до сприйняття інтернет-трейдингу.

Ключові слова: *інтернет-трейдинг, фондовий ринок, маржинальна торгівля, онлайн-брокер, торговельний майданчик, онлайн-торгівля, трейдер, біржа.*

Аннотація: *В статті розглядається стан і перспективи розвитку інтернет-трейдингу як в Україні, так і за її межами, перспективи розвитку під впливом соціально-економічних, організаційних, інноваційних і технологічних факторів, а також переваги і недоліки. Досліджено сучасні тенденції інтернет-трейдингу, оцінено готовність України до сприйняття інтернет-трейдингу.*

Ключевые слова: *интернет-трейдинг, фондовый рынок, маржинальна торговля, онлайн-брокер, торговая площадка, онлайн-торговля, трейдер, биржа.*

Summary: *In the article the state and prospects of development of internet is examined trading both in Ukraine and after its limits, prospects of development under act of socio-economic, organizational, innovative and technological factors, and also advantages and failings. Investigational modern tendencies of internet trading, readiness of Ukraine is appraised to perception of internet trading.*

Key words: *internet trading, stock market, margin, on-line-broker, online shopping malls, on-line-trade, trader, exchange.*

Постановка проблеми. На даний момент, важливим та цікавим у сьогоднішній є проблематика та можливості мережі інтернет, так як він в Україні невпинно розвивається, а з ним розвиваються і всі форми електронної комерції. У сучасному світі, що вступає в еру Інтернету, виграє той, хто краще використовує технічні можливості отримання й аналізу інформації. Інтернет починає відігравати досить істотну роль у світовій економіці, багаторазово прискорюючи швидкість одержання інформації

фінансових потоків по всій земній кулі. Розвиток в Україні інтернет-трейдингу свідчить про можливість розвитку торгівлі через інтернет. Сутність наукової проблеми розвитку інтернет-трейдингу в Україні полягає в обґрунтуванні засад і основних векторів розвитку цієї специфічної форми з урахуванням особливостей національної економіки та вітчизняної бази Інтернет-технологій.

Аналіз останніх досліджень. Аспекти інтернет-трейдингу, особливості функціонування та напрями досліджуються вітчизняними та зарубіжними вченими. Зокрема, специфіку трейдингу висвітлили у своїх роботах С. В. Науменкова, С. В. Міщенко, Д.Гладун, О. В. Семчук. Дослідження сучасних тенденцій та перспектив розвитку систем інтернет-трейдингу не втрачає своєї актуальності й зумовлює необхідність подальшого дослідження.

Метою статті є проаналізувати стан інтернет-трейдингу і його основних переваг, як визначення його подальшого розвитку на фінансовому ринку України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Торгівля цінними паперами перемістилася в інтернет ще в середині 90-х років і почала швидко розвиватися в США та країнах Західної Європи. Як наслідок, запровадження Інтернет-трейдингу в цих країнах зумовило збільшення їхніх фондових ринків за рахунок зростання обсягів активів внутрішніх інвесторів.

Інтернет-трейдинг – це система роботи з цінними паперами, яка дозволяє інвестору власноруч отримувати доступ до біржової інформації, а також укладати угоди з купівлі-продажу цінних паперів на біржі в режимі реального часу за допомогою спеціальної сертифікованої програми, встановленої на персональному комп'ютері. [1]

До появи Інтернет-трейдингу існували брокери, які працювали за двома основними моделями:

- 1) класичний (full-services) брокер, котрий надає якісне і комплексне обслуговування багатим клієнтам на всіх етапах інвестування від

прийому заявок до управління портфелем цінних паперів і повного юридичного та інформаційного забезпечення;

- 2) дисконтний (discount) брокер, який лише виводить заявки на ринок, приймаючи їх по телефону, мінімізуючи розмір комісії з клієнта та свої накладні витрати. Низькі комісійні зумовили залучення багатьох невеликих клієнтів до біржової торгівлі, підтримуючи бізнес цих брокерів за рахунок обігу.

Он-лайн-брокери почали домінувати на ринку з появою Інтернет-трейдингу. Інтернет зменшив накладні витрати брокерів, даючи змогу обслуговувати одночасно велику чисельність клієнтів.

Набула поширення практика денного трейдингу {day-trading) — відкриття і закриття позицій протягом одного дня, що дає можливість відстежувати незначні коливання цін на фондові інструменти. З'явилася категорія брокерів, яка спеціалізувалася на обслуговуванні спекулятивної гри клієнтів — так звані денні брокери (day-broker).

Поширилися системи прямого доступу, в яких здійснюються автоматичне виведення заявки на ринок і самостійне управління розміщенням ордера на біржі чи торговельному майданчику. В умовах прямого доступу на ринок розширюються можливості інвестора та змінюються функції брокера. [2]

Інтернет-трейдинг – продукт, яким в Україні за півтора року зацікавилася значна кількість громадян, і цей процес триває.

В Україні поняття «інтернет-трейдингу» є порівняно новим. Офіційною датою запуску інтернет-трейдингу є 26 березня 2009 року, коли можливість онлайн-торгівлі цінними паперами вперше з'явилася на фондовому майданчику ВАТ «Українська біржа». Ця подія досить позитивно вплинула на розвиток фондового ринку України. За даними ДКЦПФР обсяг торгів на ринці в 2009р. становив 1067,26 млрд. грн., а через 1,5 р. функціонування інтернет трейдингу ця сума виросла до 1537,79 млрд. грн. у 2010р. [3]

Інтернет-трейдинг швидко опанував умами і гаманцями українців завдяки правильній мотивації. Людей приваблювали новизна продукту та доступ до фондового ринку. Перехід на електронну торгівлю сприяв появі великої кількості початківців трейдерів, які намагаються заробити на біржах і ринку форекс, торгуючи різними інструментами. Стати трейдером стало досить просто, але, як і будь-яка інша успішна діяльність, Інтернет-трейдинг вимагає професійного рівня знань і навичок, психологічної підготовки і дисципліни.

До перспектив інтернет трейдингу слід віднести:

Зручність. Займатися Інтернет-трейдингом при наявності Інтернет зв'язку, ви можете практично в будь-якому місці, маючи ноутбук або будь-який мобільний пристрій;

Доступність. Завдяки низьким тарифам на брокерське обслуговування через Інтернет, незначний розмір стартового капіталу буде достатньо для початку;

Швидкість. Інтернет-трейдинг значно спрощує процедуру здійснення угоди — у більшості торговельних терміналів, процес здійснення угоди зводиться до одного натиснення;

Рівні умови. Ви торгуєте на однакових умовах з усіма учасниками ринку. Ніхто з трейдерів не мають жодних переваг у доступі до торговельної інформації або умовах здійснення операцій;

Безперервність. Безперервний потік інформації в реальному часі, поточних котирувань і новин від провідних спеціалізованих інформаційних агентств.

Інтернет-трейдинг цікавий тим, хто:

- думає про фінансову стабільність і збільшенні свого капіталу;
- не прагне залежати від певного місця й часу - торгувати на біржі можна з будь-якого куточка планети;

- готовий постійно вчитися, пробувати нові інструменти при торгівлі на біржі - навчальні семінари проводяться переважно безкоштовно;
- фінансово грамотний;
- психологічно стабільний та амбіційний.

Розвиток Інтернет-трейдингу неможливий без розвитку спеціального програмного забезпечення, для зв'язку з біржею, проведення торгів, оперативного отримання необхідної інформації. В Україні вже використовується декілька сертифікованих програм для доступу на фондові біржі, такі як WEB2L, QUIK, та SmartTrade. Підключення до системи інтернет-трейдингу та забезпечення програмним продуктом здійснюють онлайн-брокери. В Україні на сьогодні найбільш популярними є ПРАТ «Альтана Капітал», ПРАТ «Майстер Брок», СП ТОВ «Драгон Капітал», ТОВ «Он-лайн Капітал», ТОВ «Укранет», ТОВ «Універ капітал». [4]

Досить вагомим чинником, який може впливати на розвиток фондового ринку України і інтернет-трейдингу загалом, є прийняття нашим сусідом - Росією закону про те, що на російських торгівельних майданчиках можуть бути в обігу цінні папери іноземних емітентів. Добре це чи погано - зараз однозначно важко відповісти, та можна з впевненістю сказати, що це точно позначиться на нашому ринку і на он-лайн торгівлі теж. [5]

Безпосередньо щодо удосконалення механізмів інтернет-трейдингу, цікавим напрямком розвитку являється маржинальна торгівля, яку планують запуснути українські онлайн-брокери. Маржинальна торгівля – проведення спекулятивних торгівельних операцій з використанням грошей і товарів, що надаються спекулянту в кредит під заставу обумовленої суми – маржі. Простий маржинальний кредит відрізняється тим, що отримувана сума грошей (або вартість отриманого товару) зазвичай у декілька разів перевищує розмір застави (маржі), іншими словами інвестору-трейдеру надається кредитне плече. Отже, якщо популярність маржинальної торгівлі

зростатиме на ринку, то справи у інтернет-інвесторів лише покращуватимуться [6].

Вже зараз український інвестор може купити цінні папери, випущені за межами України. Цей напрямок може стати дуже перспективним для розвитку та може і не використатись учасниками українського фондового ринку.

Інтернет-трейдинг вже надав поштовх для розвитку в Україні такого сектору бізнесу, як інформаційне та програмне забезпечення фондового ринку. В Україні цей ринок дуже нерозвинутий і потребує дуже багато інновацій та напрацювань з боку іноземних компаній. На даний час в Україні почали розвиватись інтернет-портали, які надають все більше інформації по фондовому ринку, що сприяє великій зацікавленості серед трейдерів-початківців. З часом інтернет-порталів також побільшає, а їх аналітична інформація по ринку цінних паперів буде ставати все більш якіснішою та доступнішою для звичайного користувача.

Висновки та пропозиції. Отже, Інтернет-трейдинг на сьогоднішній день охоплює все більшу кількість людей, бажаючих самостійно інвестувати та примножити свій капітал. Тож, якщо Україна буде раціонально рухатись, переймаючи саме позитивний досвід провідних іноземних держав, долаючи результати впливу помилкових стереотипів щодо он-лайн торгівлі та здійснюючи роботу щодо усунення актуальних проблем розвитку інтернет-трейдингу, то перспективи розвитку інтернет-трейдингу в Україні будуть досить значними.

Література

1. Проблеми розвитку фондового ринку України [Текст] / Економіка і право. – 2009. - №2. - С. 9-12.
2. Ринок фінансових послуг [Текст] : навч. посібник / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко . - К. : Знання, 2010. - 532 с.

3. Електроний ресурс: "Національна Комісія з Ціних Паперів та Фондового Ринку" : <http://www.nssmc.gov.ua/>
4. Електроний ресурс: "Українська біржа": <http://www.ux.ua/ru/members.aspx?online=1>
5. Перспективи інтернет-трейдингу в Україні [Електронний ресурс] / Д. Гладун Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/>
6. Розвиток Інтернет-трейдингу в Україні [Електронний ресурс] / Семчук О.В. Режим доступу : www.securities.org.ua.

Referenes

1. Problems of development stock market of Ukraine [Text] / Economy and right. – 2009. - No.2.- P. 9-12.
2. Market of financial services [Text] : train aid / S. V. Naumenkova, S. V. Mischenko . - С. : Knowledge, 2010. - 532 p.
3. Electronic resource: "National Commission on Ціних of Papers and Fund Market" : of <http://www.nssmc.gov.ua/>
4. Electronic resource: the "Ukrainian exchange" <http://www.ux.ua/ru/members.aspx?online=1>
5. Prospects of internet trading in Ukraine [Electronic resource] / D. Gladun. Access Mode: <http://www.epravda.com.ua/>
6. Development of internet trading in Ukraine [Electronic resource] / Semchuk O.V. Access Mode: www.securities.org.ua.